

מפתח תשובות נכונות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	שאלה
(4)	(1)	(3)	(4)	(4)	(4)	(2)	(1)	(1)	(4)	תשובה

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	שאלה
(2)	(4)	(2)	(1)	(2)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	תשובה

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	שאלה
(3)	(2)	(4)	(3)	(4)	(3)	(1)	(2)	(4)	(2)	תשובה

הסברים

שאלות מילים וביטויים

1. פירוש המילה "אשתקד" הוא שנה שעברה.
 המשפט היחיד האפשרי הוא: "בניית הברכה הסתיימה אשתקד, אבל הכניסה מותרת רק מהשנה."
 כלומר בניית הברכה הסתיימה בשנה שעברה, אבל הכניסה מותרת רק מהשנה.
תשובה (4).

2. פירוש המילה "הכמין" הוא החביא, הסתיר.
 המשפט: "אפרים הכמין במגירה את הגולות החדשות שקיבל, כדי שאחיו לא ישחק בהן."
תשובה (1).

3. המשפט: "כמה מן גדילים של השטיח נתלשו."
תשובה (1): גדילים. פירוש המילה "גדיל" הוא קווצה של חוטים בשולי בגד, מפה וכדומה.
תשובה (2): קנוקנות. פירוש המילה "קנוקנת" הוא איבר דמוי חוט אשר נכרך מסביב לצמחים או מוטות אחרים.
תשובה (3): קורנסים. פירוש המילה "קורנס" הוא פטיש כבד.
תשובה (4): גבינים. פירוש המילה "גבין" הוא גבת העין וסביבתה.
תשובה (1).

4. המשפט: "אף שרצה להתוודות על חטאו, החליט שרגא כי בנסיבות אלה מוטב יהיה אם יחשה."
תשובה (1): יפכה. פירוש המילה "יפכה" הוא יזרום.
תשובה (2): יחשה. פירוש המילה "יחשה" הוא החריש, שתק, דמם.
תשובה (3): יפרו. פירוש המילה "לפרז" הוא להוציא ממקום את כוחות הצבא.
תשובה (4): ישווה בנפשו. פירוש הביטוי "שוה בנפשו" הוא תיאר במחשבתו.
תשובה (2).

אנלוגיות (שאלות 5-10)

5. השאלה: חוטב עצים : לטעת -

היחס: א' זו התחלה של תהליך אשר ב' מסיים אותו

תשובה (1): טבח : לאכול. האם לאכול זה התחלה של תהליך אשר הטבח מסיים אותו? לא.

תשובה (2): שוטר : לאכוף. האם לאכוף זה התחלה של תהליך אשר השוטר מסיים אותו? לא. שוטר הוא מי שתפקידו לאכוף (את החוק).

תשובה (3): אצן : להזניק. האם להזניק זה התחלה של תהליך אשר האצן מסיים אותו? לא. להזניק זה תחילת היתהליך שבו משתתף האצן.

תשובה (4): כבאי : להצית. האם להצית זה להתחיל תהליך אשר הכבאי מסיים אותו? כן.

תשובה (4).

6. השאלה: לאפשר : נבצר - (נבצר = לא התאפשר)

היחס: א' זה להפוך את המצב של מה שהוא ב'.

תשובה (1): לזכור : שונן. האם לזכור זה להפוך את המצב של מה ששונן? לא. אנו משננים משהו במטרה לזכור אותו.

תשובה (2): לארוב : נלכד. האם לארוב זה להפוך את המצב של מה שנלכד? לא. אורבים במטרה ללכוד משהו.

תשובה (3): להרגיע : שוכך. האם להרגיע זה להפוך את המצב של מה ששוכך? לא. משהו אשר שוכך הוא משהו אשר הרגיעו אותו.

תשובה (4): לטפח : הוזנח. האם לטפח זה להפוך את המצב של מה שהוזנח? כן.

תשובה (4).

7. השאלה: עצמות : מפרק -

היחס: ב' הוא מקום החיבור של שתי א'

תשובה (1): חופים : יבשה. האם יבשה היא מקום החיבור של שני חופים? לא.

תשובה (2): עמודים : דף. האם דף הוא מקום החיבור של שני עמודים? לא. דף מורכב משני עמודים.

תשובה (3): עצים : יער. האם יער הוא מקום החיבור של שני עצים? לא.

תשובה (4): קירות : פינה. האם פינה היא מקום החיבור של שני קירות? כן.

תשובה (4).

פברואר 2010 - הסברים לפרק 1 בחשיבה מילולית

8. השאלה: **יקר המציאות** : שכיחות - (יקר המציאות = נדיר ; יוצא דופן)

היחס : א' הוא משהו בעל ב' מועט

תשובה (1): סורר : מרדנות. האם **סורר** הוא משהו בעל **מרדנות** מועטה? לא. **סורר** הוא מרדן ולכן מתאפיין ב**מרדנות** רבה.

תשובה (2): עצל : דרבון. האם **עצל** הוא משהו בעל **דרבון** מועט? לא. משהו **עצל** הוא משהו שיש **לדרבן** אותו.

תשובה (3): רדוד : עומק. האם משהו **רדוד** הוא משהו בעל **עומק** מועט? כן.

תשובה (4): מסוכן : זהירות. האם משהו **מסוכן** הוא משהו בעל **זהירות** מועטה? לא.

תשובה (3).

9. השאלה: **נקרש** : נוזלי - (נקרש = התמצק ; עבר ממצב נוזל למצב מוצק)

היחס : מי שא' הפך להיפך מ-ב'

תשובה (1): נטמע : חריג. האם מי **שנטמע** הפך להיפך **מחריג**? כן. מי **שנטמע** הפך לחלק מהחברה, כלומר להיפך **מחריג**.

תשובה (2): נבחר : ראוי. האם מי **שניחר** הפך להיפך **מראוי**? לא.

תשובה (3): רומה : ישר. האם מי **שרומה** הפך להיפך **מישר**? לא. מי **שרומה** הוא מי שמישהו אחר לא היה **ישר** כלפיו.

תשובה (4): נחלץ : חופשי. האם מי **שנחלץ** הפך להיפך **מחופשי**? לא. מי **שנחלץ** הפך לחופשי.

תשובה (1).

10. השאלה: **שידל** : התרצה - (שידל = ניסה לשכנע ; התרצה = נעתר ; השתכנע)

היחס : לשדל זה לנסות לגרום למישהו אחר להתרצות

תשובה (1): נגע : התעייף. האם **להתעייף** זה לנסות לגרום למישהו אחר **להתעייף**? לא. מי **שהתעייף** זה מי **שהתעייף** בעצמו.

תשובה (2): גמע : רווה. האם **לגמוע** זה לנסות לגרום למישהו אחר **לרוות**? לא. **לגמוע** זה לשתות, כלומר פעולה המתבצעת על מנת שמבצע הפעולה **ירווה** בעצמו.

תשובה (3): אסר : הותר. האם **לאסור** זה לנסות לגרום למישהו אחר להיות **מותר**? לא. **לאסור** זה לגרום למישהו אחר להיות אסור.

תשובה (4): רדף : נתפש. האם **לרדוף** זה לנסות לגרום למישהו אחר **להיתפש**? כן.

תשובה (4).

החלפת אותיות

11. (1) מאז החל עוזי להשתמש ביומן הוא זוכר להכין את שיעוריו.
(2) מובן שלעובדים מבוקשים / מיומנים נשלם יותר.
(3) נאלצתי לחזור על בקשתי / עמדתי פעמים רבות עד שנענית.
(4) זה אהוד, ומימינו עומד שרגא.

השלשה המתאימה היא י.מ.נ.

תשובה (3).

12. (1) בית המשפט מינה כונס לנכסיו של הקבלן הכושל.
(2) קיבלתי הזמנה לפתיחת התערוכה.
(3) מספר הנוכחים בכינוס הבין-לאומי הפתיע אפילו את המארגנים.
(4) אנו שואפים להעלות בשיעור ניכר את ההכנסה הממוצעת במשק.

השלשה המתאימה היא כ.נ.ס.

תשובה (2).

13. (1) גשמי מים עזים הציפו את שדות הכותנה.
(2) בכל קבוצה חברתית מתגבשים נהלים/כללים הקובעים מהי ההתנהגות המקובלת בה.
(3) הם חגגו את כלולותיהם בפאר רב.
(4) רבקה הקדישה את כל חייה לפעולות לטובת הכלל.

השלשה המתאימה היא כ.ל.ל.

תשובה (1).

14. (1) אומצה כה מוצלחת לא טעמתי זה שנים.
(2) נדרשה הליכה מאומצת כדי להגיע ליעדנו בעניין.
(3) גידי הקריב את חיי המשפחה שלו לטובת הקריירה הפוליטית.
(4) הילדה אימצה אליה את הבובה.

השלשה המתאימה היא א.מ.צ.

תשובה (3).

השלמת משפטים

15. כדי למנוע הפיכה צבאית החליט המלך לצמצם את סמכויות המצביאים. אולם במחשבה שנייה הבין כי _____ השלטון _____ את תחושתם כי _____ על תהליך קבלת ההחלטות, ובשל כך _____ המוטיבציה שלהם למרוד בו.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): כדי למנוע הפיכה צבאית החליט המלך לצמצם את סמכויות המצביאים. אולם במחשבה שנייה הבין כי **הרחקתם ממוקדי הכוח של השלטון תגביר** את תחושתם כי **אין להם השפעה** על תהליך קבלת ההחלטות, ובשל כך **תקטן** המוטיבציה שלהם למרוד בו.

המשפט מתחיל בהצהרה כי על מנת למנוע הפיכה צבאית המלך החליט לצמצם את סמכויות המצביאים. הגיוני לחשוב כי החלטה שכזו תרחיק אותם ממוקדי הכוח של השלטון ותגביר את תחושת המצביאים כי אין להם השפעה על תהליך קבלת ההחלטות, אולם לא ברור מדוע תחושת חוסר המעורבות שתיווצר אצל המצביאים **תקטין** את המוטיבציה שלהם למרוד במלך.

פברואר 2010 - הסברים לפרק 1 בחשיבה מילולית

תשובה (2): כדי למנוע הפיכה צבאית החליט המלך לצמצם את סמכויות המצביאים. אולם במחשבה שנייה הבין כי **דווקא שיתופם במהלכי השלטון יגביר** את תחושתם כי הם בעלי השפעה על תהליך קבלת ההחלטות, ובשל כך **תקטן** המוטיבציה שלהם למרוד בו.

על מנת למנוע הפיכה צבאית המלך החליט לצמצם את סמכויות המצביאים. במחשבה שנייה החליט המלך לשתף אותם במהלכי השלטון על מנת להגביר תחושת ההשפעה. הגיוני לטעון כי תחושה שכזו מקטינה את המוטיבציה של המצביאים למרוד במלך. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

16. _____ שסקרים שנערכו בעת האחרונה הראו שהכרזתו של שר האוצר על כוונתו להעלות את המסים _____, הוא _____ ממנה בישיבת הממשלה. ואולם, ממשאל שנערך לאחר הישיבה עלה כי _____, שכן עקב צעד זה נוצרה לו תדמית של אדם _____.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): אף שסקרים שנערכו בעת האחרונה הראו שהכרזתו של שר האוצר על כוונתו להעלות את המסים **פגעה בתדמיתו**, הוא **חזר בו** ממנה בישיבת הממשלה. ואולם, ממשאל שנערך לאחר הישיבה עלה כי **הוא דווקא יצא נשכר מן ההכרזה**, שכן עקב צעד זה נוצרה לו תדמית של אדם **הדואג לרווחת הכלל**.

המשפט בנוי משני חלקים שביניהם ניגוד: "ואולם".

החלק הראשון המציין את תוצאת הסקרים בנוגע לכוונה להעלות מיסים ותגובת שר האוצר לסקרים אלו (חזר או לא חזר בו מהכוונה) ואילו החלק השני מתייחס לתדמית שנוצרה לשר האוצר בשל פעולתו. בתשובה זו מציין החלק הראשון כי על אף הסקרים אשר הראו כי הכוונה להעלות מיסים פגעה בתדמית שר האוצר הוא חזר בו מכוונתו. אין סיבה לניגוד המצוין בחלק זה. החזרה מהתוכנית להעלות את המיסים נעשתה **בשל** הפגיעה בתדמיתו בסקרים ולא למרות.

תשובה (2): מכיוון שסקרים שנערכו בעת האחרונה הראו שהכרזתו של שר האוצר על כוונתו להעלות את המסים **פגעה בתדמיתו**, הוא **חזר בו** ממנה בישיבת הממשלה. ואולם, ממשאל שנערך לאחר הישיבה עלה כי **יצא שכרו בהפסדו**, שכן עקב צעד זה נוצרה לו תדמית של אדם **הפוסח על שתי הסעיפים**.

על פי החלק הראשון של המשפט שר האוצר החליט לחזור בו מהתוכנית להעלות את המיסים **בשל** הסקרים אשר הראו כי הכוונה להעלות מיסים פגעה בתדמיתו. למרות צעד זה, על פי החלק השני שר האוצר נפגע מן הצעד (יצא שכרו בהפסדו), מכיוון שנוצרה לו תדמית של פקפקן והססן. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

17. הרושם _____ שצבי עורר אצלי במהלך ריאיון הקבלה לעבודה גרם לי להתעלם מחוות הדעת ה _____ שכתב מעבידו הקודם. הייתי מתייחסת לחוות הדעת ביתר כובד ראש, קרוב לוודאי שלא הייתי מחליטה להעדיף _____ גלעד, המועמד האחר.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): הרושם **החיובי** שצבי עורר אצלי במהלך ריאיון הקבלה לעבודה גרם לי להתעלם מחוות הדעת **המסויגת** שכתב מעבידו הקודם. **ואולם, גם אילו** הייתי מתייחסת לחוות הדעת ביתר כובד ראש, קרוב לוודאי שלא הייתי מחליטה להעדיף **על פניו את** גלעד, המועמד האחר.

המשפט בנוי משני חלקים והיחס ביניהם. בחלק הראשון מתואר הרושם שצבי עורר בריאיון והיחס בין רושם זה להתחשבות בהמלצה שכתב מעבידו הקודם ובחלק השני ההחלטה לאור חוות הדעת. בחלק הראשון מסופר על הרושם החיובי שעורר צבי אשר גרם להתעלם מחוות הדעת השלילית עליו (מסויגת), ואולם לפי המשפט גם אם היינו מתחשבים בחוות הדעת לא היינו מעדיפים על פניו את גלעד, כלומר בכל מקרה היינו מקבלים אותו. זו התשובה הנכונה.

תשובה (1).

18.

_____ הפתעתם של העובדים למשמע העובדה שהמנהל _____ לחרוג מן התקציב החדשי: אמנם הוא ידוע בתור אדם ש _____ על קוצו של יו"ד בכל הנוגע לקיום המדיניות הכלכלית של החברה, אולם במקרה זה ידוע הכול ש _____ זה חיוני לחרוג מן התקציב.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): אינני מבין את הפתעתם של העובדים למשמע העובדה שהמנהל הסכים לחרוג מן התקציב החדשי: אמנם הוא ידוע בתור אדם שאינו מקפיד על קוצו של יו"ד בכל הנוגע לקיום המדיניות הכלכלית של החברה, אולם במקרה זה ידוע הכול שלא היה זה חיוני לחרוג מן התקציב.

המשפט בנוי מחלק אחד המתאר את תכונותיו של המנהל (קפדן או בזבזן) והאם היה זה חיוני לחרוג מן התקציב. חלק שני המתאר פעולות המנהל: האם הסכים או סירב לחרוג מן התקציב והקשר בין החלקים: האם תגובת העובדים מובנת לנוכח פעולות המנהל.

על פי החלק הראשון המנהל ידוע כמי שאינו קפדן וידוע כי לא הייתה סיבה לחרוג מן התקציב. מכל מקום הוא הסכים לחרוג ולא ברור מדוע העובדים מופתעים מכך, שהרי הוא ידוע כמי שאינו קפדן.

תשובה (2): מובנת לי הפתעתם של העובדים למשמע העובדה שהמנהל לא הסכים לחרוג מן התקציב החדשי: אמנם הוא ידוע בתור אדם שמקפיד על קוצו של יו"ד בכל הנוגע לקיום המדיניות הכלכלית של החברה, אולם במקרה זה ידוע הכול שהיה זה חיוני לחרוג מן התקציב.

המנהל ידוע כקפדן, אולם הייתה סיבה לחרוג מן התקציב. למרות זאת המנהל לא הסכים לחרוג מן התקציב והפתעת העובדים מובנת לגמרי, שכן למרות היותו קפדן כאשר יש סיבה חריגה היינו מצפים שיסכים לחרוג מן התקציב.

תשובה (2).

19.

בניסוי שנועד לבדוק את התנהגותם של אנשים בשעשועוני הימורים בטלוויזיה, נמצא כי רוב המשתתפים העדיפו _____ לאחר שהצטבר בידם סכום כסף נכבד, אף שההפסד שהיה צפוי להם אילו היו שוגים בהימור הבא היה _____. בבדיקה חוזרת התברר כי מההוראות שניתנו למשתתפים השתמע שמצפים מהם _____. לפיכך נראה כי אילו ניתנו בניסוי הוראות ללא הכוונה שכזו, _____.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): בניסוי שנועד לבדוק את התנהגותם של אנשים בשעשועוני הימורים בטלוויזיה, נמצא כי רוב המשתתפים העדיפו להפסיק להמר לאחר שהצטבר בידם סכום כסף נכבד, אף שההפסד שהיה צפוי להם אילו היו שוגים בהימור הבא היה עצום. בבדיקה חוזרת התברר כי מההוראות שניתנו למשתתפים השתמע שמצפים מהם שלא לסכן סכומי כסף גדולים. לפיכך נראה כי אילו ניתנו בניסוי הוראות ללא הכוונה שכזו, היו מתקבלות תוצאות הפוכות.

על פי החלק הראשון של המשפט רוב האנשים הפסיקו להמר לאחר שהרוויחו סכומי כסף גדולים אפילו שההפסד שהיה צפוי להם משגיאה בהימור הבא היה עצום. מכיוון שהחלטה להפסיק להמר היא הגיונית, הניגוד בין שני חלקי המשפט אינו מתאים ולפיכך ניתן לפסול את התשובה כבר בשלב זה.

תשובה (2): בניסוי שנועד לבדוק את התנהגותם של אנשים בשעשועוני הימורים בטלוויזיה, נמצא כי רוב המשתתפים העדיפו שלא להפסיק להמר גם לאחר שהצטבר בידם סכום כסף נכבד, אף שההפסד שהיה צפוי להם אילו היו שוגים בהימור הבא היה זעום. בבדיקה חוזרת התברר כי מההוראות שניתנו למשתתפים השתמע שמצפים מהם שלא לסכן סכומי כסף גדולים. לפיכך נראה כי אילו ניתנו בניסוי הוראות ללא הכוונה שכזו, היו מתקבלות תוצאות הפוכות.

על פי החלק הראשון של המשפט רוב האנשים המשיכו להמר גם לאחר שהרוויחו סכומי כסף גדולים אפילו שההפסד שהיה צפוי להם משגיאה בהימור הבא היה זעום. מכיוון שהחלטה להמשיך להמר היא הגיונית, הניגוד בין שני חלקי המשפט אינו מתאים ולפיכך ניתן לפסול את התשובה כבר בשלב זה.

תשובה (3): בניסוי שנועד לבדוק את התנהגותם של אנשים בשעשועוני הימורים בטלוויזיה, נמצא כי רוב המשתתפים העדיפו להמשיך להמר גם לאחר שהצטבר בידם סכום כסף נכבד, אף שההפסד שהיה צפוי להם אילו היו שוגים בהימור הבא היה עצום. בבדיקה חוזרת התברר כי מההוראות שניתנו למשתתפים השתמע שמצפים מהם להמר ככל האפשר. לפיכך נראה כי אילו ניתנו בניסוי הוראות ללא הכוונה שכזו, היו מתקבלות אותן תוצאות.

על פי החלק הראשון של המשפט רוב האנשים המשיכו להמר גם לאחר שהרוויחו סכומי כסף גדולים אפילו שההפסד שהיה צפוי להם משגיאה בהימור הבא היה עצום. מכיוון שהחלטה להמשיך להמר אינה הגיונית, הניגוד בין שני חלקי המשפט מתאים. בבדיקה שנערכה התברר שהמשתתפים חשבו שמצופה מהם להמר ככל האפשר, דבר המסביר את

החלטתם (הלא הגיונית) להמשיך ולהמר. אולם סוף המשפט ולפיו אילו לא הייתה ניתנת הכוונה שכזו למשתתפים היו מתקבלות אותן תוצאות אינה הגיונית, מכיוון שהתנהגותם (הלא הגיונית) נגזרה ככל הנראה מההכוונה שניתנה להם.

תשובה (4): בניסוי שנועד לבדוק את התנהגותם של אנשים בשעשועוני הימורים בטלוויזיה, נמצא כי רוב המשתתפים העדיפו להפסיק להמר לאחר שהצטבר בידם סכום כסף נכבד, אף שההפסד שהיה צפוי להם אילו היו שוגים בהימור הבא היה זעום. בבדיקה חוזרת התברר כי מההוראות שניתנו למשתתפים השתמע שמצפים מהם להמר ככל האפשר. לפיכך נראה כי אילו ניתנו בניסוי הוראות ללא הכוונה שכזו, היה מספר המסתכנים קטן אף יותר.

על פי החלק הראשון של המשפט רוב האנשים הפסיקו להמר גם לאחר שהרוויחו סכומי כסף גדולים **אפילו** שההפסד שהיה צפוי להם משגיאה בהימור הבא היה זעום. מכיוון שהחלטה להפסיק להמר אינה הגיונית לאור ההפסד הזעום הצפוי מהמשך המשחק, הניגוד בין שני חלקי המשפט מתאים. בבדיקה שנערכה התברר שהחלטתם של רוב המשתתפים להפסיק להמר הייתה על אף שחשבו שמצופה מהם להמר ככל האפשר, ומכאן שסוף המשפט ולפיו נראה כי אילו לא הייתה ניתנת הכוונה שכזו מספר המסתכנים היה קטן אף יותר הגיוני, שהרי יתכן שאלו שהמשיכו להמר עשו כן מכיוון שחשבו שזו ההתנהגות המצופה מהם.

תשובה (4).

הגיון (שאלות 20-24)

20. השאלה: בשיחה בין יונתן לדודי סיפר יונתן דבר מה, ודודי השיב לו: "הדבר משול לסופר המשליך רומן שכתב עקב שגיאת כתיב שהתגלתה בו".

מה היו יכולים להיות דבריו של יונתן?

פיתרון: סופר המשליך רומן בשל שגיאת כתיב שנתגלתה בו הוא מי שנוקט בצעד דרסטי (ולא הכרחי) לאור הפגם שהתגלה, אשר ניתן לתיקון בקלות יחסית.

תשובה (2).

21. השאלה:

טענה א': כל הטרולים עצבניים.

טענה ב': כל הטרולים מאנפפים.

טענה ג': כל העצבניים מאנפפים.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בנוגע לטענות הללו?

פיתרון: נבדוק מי מהטענות נובעות מהטענות האחרות.

תשובה (1): טענה א' נובעת מצירוף הטענות ב' ו-ג'.

על פי טענה ב', כל הטרולים מאנפפים ועל פי טענה ג' כל העצבניים מאנפפים. משילוב הטענות ניתן לקבוע שהן כל הטרולים והן כל העצבניים מאנפפים. מכך ששתי הקבוצות (הטרולים והעצבניים) הן בעלות אותה תכונה לא ניתן לקבוע כי בהכרח יש חפיפה כלשהי ביניהן, כלומר יתכן שאין אף טרול שהוא עצבני.

תשובה (2): טענה ב' נובעת מצירוף הטענות א' ו-ג'.

על פי טענה א', כל הטרולים עצבניים ועל פי טענה ג' כל העצבניים מאנפפים.

משילוב הטענות ניתן לקבוע שמכיוון שכל הטרולים עצבניים וכל העצבניים הם מאנפפים, הרי שבהכרח כל הטרולים שהם עצבניים גם מאנפפים, כלומר כל הטרולים מאנפפים.

תשובה (2).

22. השאלה: חוקרים מתחום הבוטניקה סברו שבפרחים גם הצבע וגם הריח משמשים למטרות משותפות: משיכת חרקים. אחת הראיות שהוצעו לכך היא הממצא שכל חומרי הריח בפרחים נוצרים באותו מסלול ביוכימי שבו נוצר גם הצבע.

איזו מהטענות הבאות היא הנחה מוקדמת העומדת בבסיס הראיה שלעיל?

פיתרון: מכיוון שהנחת החוקרים כי הצבע והריח משמשים למטרה משותפת מסתמכת על הממצא כי גם חומרי הריח בפרחים וגם הצבע נוצרים באותו מסלול ביוכימי, הרי שניתן להסיק כי החוקרים מניחים שתכונות הנותרות באותו מסלול ביוכימי משמשות לאותה מטרה משותפת.

תשובה (4).

23. נתונים: - כל הפירות מכילים ויטמינים.

- כל הפירות טעימים.

איזה מהנתונים הבאים יביא בהכרח לידי מסקנה כי כל מאכל המכיל ויטמינים הוא טעים?

פיתרון: מכיוון שמבקשים מאיתנו להסיק מסקנה לגבי מאכלים המכילים ויטמינים, נחפש תשובה שמתייחסת למאכלים המכילים ויטמינים.

על פי הטענה בתשובה (2): כל המאכלים המכילים ויטמינים הם פירות. מכיוון שעל פי הטענה השנייה כל הפירות טעימים, הרי שמשילוב הטענות עולה כי כל המאכלים המכילים ויטמינים הם טעימים.

תשובה (2).

24. השאלה: בירחון "למנהל" פורסמה הידיעה הבאה: "מסקר שנערך בעת האחרונה בקרב מנהלים עולה כי כ-75% מהם גידלו בילדותם כלב או חתול. לפיכך נראה כי הטיפול בחיית מחמד מפתח תכונות הנחוצות למנהל, כגון אחריות."

איזה מן הנתונים הבאים מחליש את מסקנתם של כותבי הידיעה?

פיתרון: נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): ילדים אחראים, שלא כילדים שאינם כאלה, נוטים להעדיף גידול חיות מחמד על פני עיסוקים אחרים.

תשובה זו מחלישה את המסקנה שכן לפיה לא הטיפול בחיות מחמד הוא שהביא לפיתוח תכונות האחריות, אלא שמכיוון שילדים אחראים נמשכים לטיפול בחיות מחמד אנו מזהים אחוז ניכר מהמנהלים אשר עסק בטיפול בחיות מחמד בצעירותו. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2): מדריכים בפנימיות, שכל אחד מחניכיהן הופקד על טיפול בחיית מחמד, מדווחים כי זמן מה החלה עלייה ברמת האחריות הכוללת שגילו החניכים.

תשובה זו מחזקת את המסקנה כי טיפול בחיות מחמד מפתח את רמת האחריות באמצעות דוגמה נוספת עם תוצאות דומות.

תשובה (3): במחקר אחר נמצא כי קיימים עיסוקים נוספים שיכולים לפתח תכונות הנחוצות למנהל.

תשובה זו אינה מחזקת ואינה מחלישה את המסקנה, שכן העובדה שישנן עיסוקים נוספים היכולים לפתח תכונות הנחוצות למנהל אינה רלוונטית לשאלה האם טיפול בחיות מחמד מפתח את רמת האחריות.

תשובה (4): מתברר שכמה מהמשתתפים בסקר גידלו בילדותם חיית מחמד, אך מסיבות לא ברורות לא דיווחו על כך לעורכי הסקר.

תשובה זו מחזקת את המסקנה שכן לפיה אחוז גדול יותר מבין המנהלים אשר השתתפו בסקר גידל חיית מחמד בצעירותו, עובדה המגדילה את הסיכוי כי אכן יש קשר בין גידול חיית מחמד לעלייה ברמת האחריות.

תשובה (1).

הבנת הנקרא - קטע א' (שאלות 25-27)

25. **השאלה:** על פי הקטע, המונח "בערה" (שורה 4) מציין -
פיתרון: על פי הפסקה הראשונה (שורות 1-2) המונח בערה משמש לתיאור תהליך כימי אחד: התרכבות של חומר עם חמצן, תופעה הנקראת 'חמצון'.
תשובה (3).

26. **השאלה:** לפי הכימאים המוזכרים בשורה 11, התוצר של בערת מתכת ____ פלוגיסטון, ולכן משקלו ____ יותר ממשקלה של המתכת לפני תהליך הבערה.
פיתרון: הכימאים המוזכרים בשורה 11 הניחו כי במתכת נמצא יסוד הנקרא 'פלוגיסטון' אשר משקלו שלילי. מכיוון שבתהליך הבערה משתחרר פלוגיסטון לאוויר, משקלה של המתכת לאחר תהליך הבערה גבוה ממשקלה לפני הבערה.
תשובה (4).

27. **השאלה:** אנטואן לבואזייה גילה את -
פיתרון: לבואזייה גילה (שורות 13-14) שחמצן הוא שפועל בתהליך הבערה. כלומר שמה שמתרחש בתהליך הבערה הוא התרכבות של חמצן עם המתכת, תופעה הנקראת 'חמצון'.
תשובה (3).

הבנת הנקרא - קטע ב' (שאלות 28-30)

28. **השאלה:** איזו מהאפשרויות הבאות משלימה את המשפט שלהלן לטענה **הסותרת** את הנאמר בפסקה הראשונה?
"היקשרות חומרים מסוימים לקולטנים הנמצאים במוח" (שורות 3-4) עשויה -
פיתרון: על פי הקטע (שורה 4) "ההיקשרות בין חומרים לקולטנים מתבצעת רק כאשר יש התאמה בין מבנה הקולטן למבנה החומר".
תשובה (4).

29. **השאלה:** 2-AG הוא -
פיתרון: 2-AG הוא חומר אשר הגוף מייצר (שורה 11).
הן על פי הפסקה הראשונה שלפיה הקולטנים המצויים במוח מטרטם להיקשר לחומרים המצויים בגוף באופן טבעי (שורות 5-6) והן לפי הפסקה השנייה לפיה החוקרים ערכו ניסוי במסגרתו חסמו את קולטני ה- 2-AG במוחות עכברים ילודים, מתוך רצון להבין כיצד משפיע החומר על בני אדם, במוח האנושי יש קולטן לחומר זה.
תשובה (2).

30. **השאלה:** על פי הקטע, 2-AG הוא חומר -
פיתרון: מסקנת הניסוי שערכו החוקרים, ובמסגרתו חסמו את קולטני ה- 2-AG במוחות עכברים ילודים, היא שצריכת החומר מגבירה את התיאבון (שורות 15-16).
תשובה (3).